

REMISSYTTRANDE TILL FÖRSVARSDEPARTEMENTET AV BETÄNKANDET "NÅGRA FRÅGOR I SKYDDSLAGSTIFTNINGEN"(SOU2018:26)

Inledning

Vår utgångspunkt i remissvaret har varit transportsektorn och då främst driften av flygplatser. Swedavia AB äger, driver och utvecklar ett nätverk av tio flygplatser från Kiruna i norr till Malmö i söder, och har ca 41 miljoner passagerare om året. Tillsammans bildar flygplatserna ett nätverk som knyter samman Sveriges regioner, samtidigt som de också är en bro till och från världen utanför. Det innebär att Swedavia ska bidra till att göra flygresandet och frakttransporterna – regionalt, men också till och från Sverige – så lättillgängligt, effektivt och attraktivt som möjligt. Svensk luftfart bidrar årligen med 130 miljarder till svensk BNP.

Skyddsobjektet Stockholm Arlanda Airport är Sveriges största flygplats och Nordens enskilt största skyddsobjekt. Arlanda är Sveriges största arbetsplats utanför tätort med ca 19 000 anställda. Flygplatsen ger indirekt ytterligare ca 850 anställningar per miljon resenärer och runt 2 000 arbetstillfällen i regionen. På så sätt sysselsätts cirka 50 000 människor utöver de som arbetar på flygplatsen. Här passerar närmare 27 miljoner resenärer per år, eller nästan 100 000 resenärer per dag.

Stockholm Arlanda Airport står för effektiva kommunikationer – framför allt via flyget, men även genom goda marktransporter till och från flygplatsen. Arlanda är landets fjärde största knutpunkt för spårbunden trafik.

Detta innebär att Swedavia AB med 10 flygplatser och då särskilt Stockholm Arlanda Airports har en stor strategisk betydelse ur nationalekonomisk och totalförsvarsynpunkt, oavsett om hotet är militärt från främmande makt eller terrorhot så är detta en mycket viktig samhällsverksamhet för Sveriges.

Sammanfattning av Swedavias synpunkter

Vi anser att de föreslagna förändringarna i förslaget är bra och ställer oss positiva till dessa. Framför allt vill vi lyfta fram möjligheten att utöka antalet skyddsobjekt till flera sektorer, objekt och områden. Bra är även förslaget om en ökad flexibilitet när det gäller skyddslagens tillämpningsområde under extraordinära förhållanden, samt att man vill förtydliga skyddslagens tillträdesförbud i förhållande till drönare och andra obemannade farkoster.

När det gäller möjligheterna att utöka antalet skyddsobjekt till flera sektorer, objekt och områden, så anser vi att det bör utses en nationell myndighet som har ett samlat helhetsansvar för civila skyddsobjekt och skyddsvakter. Myndigheten bör ha mandat att ställa krav på vad som är skyddsvärt, skydds nivåer och kompetens hos de som ska skydda objektet, allt i syfte att på ett rimligt och likriktat sätt kunna vidta rätt skyddsåtgärder för verksamheter som är av betydelse för Sveriges säkerhet.

Förslaget om ökad flexibilitet avseende möjligheten att utöka skyddslagens tillämpningsområde under extraordinära förhållanden är bra, men bör förtydligas så att den även kan användas för att utöka området kring befintliga skyddsobjekt och inte enbart för att upprätta nya. Det är även viktigt att regleringen av detta inte blir för stelbent, då lagen måste kunna tillämpas utan dröjsmål vid snabba händelseförlopp som exempelvis angrepp mot ett skyddsobjekt där mycket människor vistas vilka kan utgöra mål för en terroristattack.

När det gäller bekämpandet av drönare och andra obemannade farkoster vilka kan utgöra ett hot mot ett skyddsobjekt, och under vissa omständigheter stoppa verksamheten, så tror vi att det är viktigt att man även ser över straffvärdet för att använda drönare och andra obemannade farkoster, samt ger skyddsvakter befogenhet att ingripa mot dessa.

Rekommendation

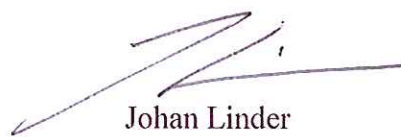
Sverige behöver modernisera nuvarande lagar och författningar gällande det civila försvarets organisation och förmåga för att kunna hantera antagonistiska angrepp, oavsett om dessa kommer utifrån eller inifrån av s.k. insiders. Det kan gälla militära hot, terrorism, våldsbejakande extremism eller grov organiserad brottslighet.

Det svenska samhället har sedan 1990-talet strukturellt förändrats i grunden när det gäller hur staten, kommuner och landsting bedriver den del av verksamheten som är av betydelse för Sveriges säkerhet. Verksamheter inom dessa delar har i en ökande takt bolagiserats, det har skapats dotterbolag och samägda bolag mellan offentliga och privata aktörer, samt sett en ökad outsourcing av uppdrag och verksamheter till privata aktörer. Detta ställer helt nya krav på ett modernt civilförsvaret som behöver anpassade och ändmålsenliga lagar och författningar. Vi ser därför gärna en fortsatt översyn av skyddslagens grundläggande konstruktion, såsom formerna för beslut om skyddsobjekt, lämpliga skydds nivåer och åtgärder, skyddsvaktens förväntade förmåga och principerna för finansiering av denna typ av verksamhet.

Denna skrivelse har beslutats av undertecknad koncern säkerhetschefen Mats Paulsson, efter föredragning av biträdande säkerhetschefen vid Stockholm Arlanda Airport Johan Linder.

Mats Paulsson
Koncernsäkerhetschef
Swedavia AB

Johan Linder
Chef flygplatsskyddet
Stockholm Arlanda Airport